

Förvaltningen för
arbetsmarknad, kultur och
fritid

Tjänsteskrivelse

2024-01-29
KFN/2022:1

Årsredovisning 2023

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden tar del av årsredovisningen för 2023.

Sammanfattning

Under året har ett dialogarbete genomförts kopplat till uppdraget kring det långsiktiga lokalbehovet hos stadens idrottsföreningar. Arbetet har skett i nära dialog med Solna Idrottsföreningars Samorganisation (SAM) och resultatet används framåt i planering och fortsatt arbete. Utveckling och ombyggnation av Vasalundshallen för inomhusidrott har fortlöpt. Upphandling av ny driftsleverantör till stadens nya simhall och utebad har genomförts.

För att locka fler barn till kulturskolan har riktade insatser genomförts på skolor och fritidshem. Genom uppvisningar, workshops, föreställningar och prova-på-aktiviteter har man nått ut till många nya barn. Dessutom har en lägre taxa införts på alla kulturskolans aktiviteter från och med januari för att möjliggöra för fler att kunna delta.

Solna Sport & Lek, som håller i utlåning av sport- och friluftsklänningar, har under året startat insamling av sport-, lek- och friluftsklänningar för återbruk. I slutet på året öppnade verksamheten upp för utökad gratis utlåning av vinterutrustning vid Bergshamra IP.

På Överjärva gård har flera gårdsdagar arrangerats med teman om djur, natur, hållbarhet och friluftsliv. Arbetet med att etablera en 4H-gård pågår, och kommunstyrelsen har under året gett kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att utveckla Överjärva gård till ett friluftsmuseum. Nämnden har även fått i uppdrag att samordna aktörerna på gården.

Under skolloven har det genomförts många aktiviteter för barn och unga i staden. Skytteholmsparken var öppen hela sommaren med utlåning av lekutrustning och aktiviteter för yngre barn. Mötesplatsen Fabrik 38 i Hagalund höll öppet nästan hela sommaren för att öka tryggheten och erbjuda aktiviteter för ungdomar. Vid stadens mötesplatser för unga har även ett utökat lovprogram genomförts av fritidsverksamheten. Kulturskolans Kulturparken vid Parkskolan erbjöd under sommaren ett brett program inom dans, målning, musik och teater. Samarbete med flertalet idrottsföreningar har också fortlöpt under året för att erbjuda trygg och öppen fritid. Föreningarna har bjudit in ungdomar till spontanidrott och turneringar på helgkvällar, på stadens idrottsanläggningar runt om i Solna. Överjärva gård har haft gårdsdagar med barnteater, öppet Statarmuseum och friluftscafé med grillning.

Under året har nämnden antagit en ny konstplan. I den förstärks fokuset på hur Solnaborna ska kunna bidra till konsten i stadsmiljön genom till exempel tillfällig konst så som muralmålningar, graffitiprojekt eller annan gatukonst.

Under året har nämnden även antagit en ny biblioteksplan, som träder i kraft den 1 januari 2024. Planen fokuserar fortsatt på barn och ungdomar samt de prioriterade grupperna personer med funktionsnedsättning och personer med annat modersmål än svenska.

Inom biblioteksverksamheten pågår projektet Bokstart i Hagalund. Projektet syftar till att stimulera språkutvecklingen hos små barn genom samverkan mellan folkbibliotek, barnhälsovård och förskola.

Det kontinuerliga arbetet med att byta till energieffektiv belysning på stadens idrottsanläggningar fortlöper. Under året har energieffektiv belysning installerats på ishall 2, Skytteholms IP och Bergshamra IP.

Kommunfullmäktige beslutade i stadens verksamhetsplan och budget för 2023 om fyra nämndmål. Alla nämndens fyra mål bedöms uppfyllas helt under året. Nämndens uppdrag är slutfört och avrapporterat.

Kultur- och fritidsnämndens resultat för året visar ett underskott på 2,3 mkr jämfört med budget. Detta beror främst på högre kostnader för energi och reparations- och underhållskostnader inom idrottsanläggningar.

Nämndens investeringsutfall uppgår till 3,8 mkr, vilket är ett underskott på 0,6 mkr jämförelse med årets investeringsbudget. Detta beror främst på ökade investeringar kopplat till driften av idrottsanläggningarna.

Handlingar

- Årsredovisning 2023

Katarina Pählman
Förvaltningschef

Lisen Ydring
Stabschef

SOLNA STAD

Årsredovisning 2023

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

KFN/2022:1 behandlas på kultur- och fritidsnämndens sammanträde 15 februari 2024.

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Sammanfattning.....	3
Händelser av väsentlig betydelse.....	3
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	4
Mål och uppdrag.....	5
Ekonomisk analys.....	9
Väsentliga personalförhållanden	10
Tvärsektoriella frågor	10
Förväntad utveckling.....	12
Konkurrensutsättning.....	13
Intern kontroll.....	13

Förvaltningsberättelse

Sammanfattning

Under året har ett dialogarbete genomförts kopplat till uppdraget kring det långsiktiga lokalbehovet hos stadens idrottsföreningar. Arbetet har skett i nära dialog med Solna Idrottsföreningars Samorganisation (SAM) och resultatet används framåt i planering och fortsatt arbete. Utveckling och ombyggnation av Vasalundshallen för inomhusidrott har fortlöpt. Upphandling av ny driftsleverantör till stadens nya simhall och utebad har genomförts.

För att locka fler barn till kulturskolan har riktade insatser genomförts på skolor och fritidshem. Genom uppvisningar, workshops, föreställningar och prova-på-aktiviteter har man nått ut till många nya barn. Dessutom har en lägre taxa införts på alla kulturskolans aktiviteter från och med januari för att möjliggöra för fler att kunna delta.

Solna Sport & Lek, som håller i utlåning av sport- och friluftsklänningar, har under året startat insamling av sport-, lek- och friluftsklänningar för återbruk. I slutet på året öppnade verksamheten upp för utökad gratis utlåning av vinterutrustning vid Bergshamra IP.

På Överjärva gård har flera gårdsdagar arrangerats med teman om djur, natur, hållbarhet och friluftsliv. Arbetet med att etablera en 4H-gård pågår, och kommunstyrelsen har under året gett kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att utveckla Överjärva gård till ett friluftsmuseum. Nämnden har även fått i uppdrag att samordna aktörerna på gården.

Under skolloven har det genomförts många aktiviteter för barn och unga i staden. Skytteholmsparken var öppen hela sommaren med utlåning av lekturstycken och aktiviteter för yngre barn. Mötesplatsen Fabrik 38 i Hagalund höll öppet nästan hela sommaren för att öka tryggheten och erbjuda aktiviteter för ungdomar. Vid stadens mötesplatser för unga har även ett utökat lovprogram genomförts av fritidsverksamheten. Kulturskolans Kulturparken vid Parkskolan erbjöd under sommaren ett brett program inom dans, målning, musik och teater. Samarbete med flertalet idrottsföreningar har också fortlöpt under året för att erbjuda trygg och öppen fritid. Föreningarna har bjudit in ungdomar till spontanidrott och turneringar på helgkvällar, på stadens idrottsanläggningar runt om i Solna. Överjärva gård har haft gårdsdagar med barnteater, öppet Statarmuseum och friluftscafé med grillning.

Under året har nämnden antagit en ny konstplan. I den förstärks fokuset på hur Solnaborna ska kunna bidra till konsten i stadsmiljön genom till exempel tillfällig konst så som muralmålningar, graffitiprojekt eller annan gatukonst.

Under året har nämnden även antagit en ny biblioteksplan, som träder i kraft den 1 januari 2024. Planen fokuserar fortsatt på barn och ungdomar samt de prioriterade grupperna personer med funktionsnedsättning och personer med annat modersmål än svenska.

Inom biblioteksverksamheten pågår projektet *Bokstart* i Hagalund. Projektet syftar till att stimulera språkutvecklingen hos små barn genom samverkan mellan folkbibliotek, barnhälsovård och förskola.

Det kontinuerliga arbetet med att byta till energieffektiv belysning på stadens idrottsanläggningar fortlöper. Under året har energieffektiv belysning installerats på ishall 2, Skytteholms IP och Bergshamra IP.

Kommunfullmäktige beslutade i stadens verksamhetsplan och budget för 2023 om fyra nämndmål. Alla nämndens fyra mål bedöms uppfyllas helt under året. Nämndens uppdrag är slutfört och avrapporterat.

Kultur- och fritidsnämndens resultat för året visar ett underskott på 2,3 mkr jämfört med budget. Detta beror främst på högre kostnader för energi och reparations- och underhållskostnader inom idrottsanläggningar.

Nämndens investeringsutfall uppgår till 3,8 mkr, vilket är ett underskott på 0,6 mkr jämförelse med årets investeringsbudget. Detta beror främst på ökade investeringar kopplat till driften av idrottsanläggningarna.

Händelser av väsentlig betydelse

Under året har ett dialogarbete genomförts kopplat till det långsiktiga lokalbehovet hos stadens idrottsföreningar. Arbetet har skett i nära dialog med Solna Idrottsföreningars Samorganisation (SAM) och resultatet används framåt i planering och fortsatt arbete. Utveckling och ombyggnation av Vasalundshallen för inomhusidrott har fortlöpt. Upphandling av ny driftsleverantör till stadens nya simhall och utebad har genomförts. Det nya avtalet

gäller från och med 1 april 2024.

För att locka fler barn till kulturskolan har riktade insatser genomförts på skolor och fritidshem. Genom uppvisningar, workshops, föreställningar och prova-på-aktiviteter har man nått ut till cirka 750 elever. Dessutom har en lägre taxa införts på alla kulturskolans prisnivåer från och med januari, vilket ska möjliggöra för fler att kunna delta. Kulturskolan har under året haft 2 600 elever i sin verksamhet och genomfört cirka 95 föreställningar och uppvisningar.

Solna Sport & Lek, som håller i utlåning av sport- och friluftsartiklar, har under året startat insamling av sport-, lek- och friluftsartiklar för återbruk. I slutet på året öppnade verksamheten upp för utökad gratis utlåning av vinterutrustning vid Bergshamra IP.

På Överjärva gård har man arrangerat flera gårdsdagar med teman som djur, natur, hållbarhet och friluftsliv. Arbetet med att etablera en 4H-gård pågår, och kommunstyrelsen har under året givit kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att utveckla Överjärva gård till ett friluftsmuseum. Nämnden har även fått i uppdrag att samordna aktörerna på gården.

Det uppskattade nationaldagsfirandet i Hagaparken genomfördes i samarbete med Kungliga Operan och Kungliga Hovstaterna. Publiken var rekordstor och fick ta del av Kungliga Operans program, prisutdelning till årets kulturstipendiater och uppträdanden av Solna kulturskola. Biblioteket och Solna Sport & Lek erbjöd även aktiviteter på evenemanget. Traditionsenlig midsommarafton firades på Överjärva gård, även här med rekordstor publik. Pep-dagen genomfördes i september, där flera tusen barn fick uppleva rörelseglädje och prova på många olika idrotter samt springa Prins Daniels lopp.

Under skolloven har det genomförts många aktiviteter för barn och unga i staden. Överjärva har haft gårdsdagar med barnteater, öppet Statarmuseum och friluftscafé med grillning. Skytteholmsparken var öppen hela sommaren med utlåning av lekuutrustning och aktiviteter för yngre barn. Mötesplatsen Fabrik 38 i Hagalund höll öppet nästan hela sommaren för att öka tryggheten och erbjuda aktiviteter för ungdomar. Med syfte att erbjuda än mer meningsfull och trygg fritid för ungdomar har samverkan med flertalet idrottsföreningar fortlöpt under året. Idrottsföreningarna har på helgkvällar bjudit in ungdomar till spontanidrott och turneringar i flera av stadens idrottsanläggningar. Vid stadens mötesplatser för unga har ett utökat lovprogram genomförts av fritidsverksamheten. Kulturskolans Kulturparken erbjöd ett brett program inom dans, målning, musik, teater och lockade cirka 150 barn och unga varje vecka. Dessutom gjordes program för barnen på fritidsverksamheten i Parkskolan.

Under hösten gjordes extra insatser för att skapa trygghet och aktiviteter i Hagalund till exempel genomfördes firandet av Hagalund och Hiphopen som båda firade 50 år. Aktiviteterna rörde dans, musik och konst för barn och unga. Rekrytering av fritidslotsar inleddes. Översyn av trygghet och säkert kopplat till Skytteholms IP genomfördes tillsammans med föreningsliv och polisen.

Under året har nämnden antagit en ny konstplan. I den förstärks fokuset på hur Solnaborna ska kunna bidra till konsten i stadsmiljön genom till exempel tillfällig konst så som muralmålningar, graffitiprojekt eller annan gatukonst. Dialog ska inledas med engagerade graffitiutövare, andra gatukonstnärer och sakkunniga. Möjligheten till fasta platser för utövande av graffiti ska också ses över.

Under året har nämnden även antagit en ny biblioteksplan, som träder i kraft 1 januari 2024. Planen fokuserar på barn och ungdomar samt de prioriterade grupperna; personer med funktionsnedsättning och personer med annat modersmål än svenska. Bibliotekets uppsökande verksamhet har besökt fotbollsskolor, evenemang, mötesplatser och äldreboenden. I Hagalund pågår projektet Bokstart som syftar till att stimulera språkutvecklingen hos små barn genom samverkan mellan folkbibliotek, barnhälsovård och förskola.

Det kontinuerliga arbetet med att byta till energieffektiv belysning på stadens idrottsanläggningar fortlöper. Under året har ny belysning installerats på Ritorp ishall 2, Skytteholms IP och Bergshamra IP för att minska energiförbrukningen och därmed också sänka driftskostnaderna.

Arbetet med att systematiskt följa upp inkomna ärenden och synpunkter via stadens kontaktcenter har fortsatt under året, vilket har bidragit till fortsatt hög svarsfrekvens.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrningen i Solna stad utgår från ett system för samlad ekonomi- och verksamhetsstyrning samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten. Utgångspunkten är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger inriktning och ekonomiska ramar för styrelse och

nämnder. Det sker i Solna stads verksamhetsplan och budget, som är stadens främsta styrdokument. Den årliga verksamhetsplanen och budget kompletteras inom vissa områden med andra styrande dokument som policyer, strategier, riktlinjer, planer och program.

Styrelse och nämnder ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktning, precisera och fastställa en verksamhetsplan och budget utifrån föreslagna ekonomiska ramar. Hänsyn ska tas till viktiga förändringar i omvärlden såsom ändringar i lagstiftningen och förändringar i befolkningsstrukturen. Styrelse och nämnder ska till sin verksamhetsplan och budget besluta om internkontrollplan och konkurrensplan för verksamheten.

Utifrån styrelsens och nämndernas mål samt ekonomiska ramar ska förvaltningsledningen utarbeta verksamhetsplan och budget i dialog med sina enheter. Enheterna ska arbeta fram sina mål/aktiviteter, vilka i sin tur ska brytas ned till individuella mål/aktiviteter för varje medarbetare. Målen/aktiviteterna tydliggör medarbetarens ansvar och befogenhet i det gemensamma arbetet med att uppnå enhetens, nämndens och stadens mål.

I Solna stads styr- och uppföljningssystem ingår uppföljning och utvärdering. Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten följs upp och utvärderas i den omfattning som krävs för att ha en god kontroll. Befarade avvikelser, som inte är ringa, ska omgående informeras kommunstyrelsen som har uppsikt över nämndernas verksamhet, uppföljning och utvärdering. Uppföljning och utvärdering för Solna stad behandlas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige per 30 april, 31 augusti (delårsrapport) och 31 december (årsredovisning). De övergripande målen, nämndmålen och uppdragen samt stadens finansiella mål följs främst upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Solna stads verksamhet bedrivs i vissa delar i aktiebolag, kommunalförbund eller stiftelseform. Kommunfullmäktige utser ledamöter till bolagsstyrelser och stiftelser samt utser ledamöter till förbundsfullmäktige för kommunalförbunden. Kommunfullmäktige väljer också ägarombud till bolagsstämmor. Kommunstyrelsen ansvarar för att företagen sköter verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att tillräcklig samordning sker med övrig kommunal verksamhet. Stadens styrning utgår ifrån lagstiftning inom området och de styrdokument som särskilt utfärdats av kommunfullmäktige i form av företagspolicy, bolagsordningar, ägardirektiv, särskilda direktiv, avtal eller förbundsordningar och medlemsdirektiv.

Uppsiktsplikten fullgör kommunstyrelsen genom att krav ställs på företagen om att lämna löpande information från sin verksamhet enligt ett fastställt rapporteringssystem. Koncernredovisning upprättas per sista augusti och sista december. För stiftelser gäller särskilda stadgar. Ägarförhållandena varierar i de olika bolag/förbund som ingår i Solna stads koncern och därmed formerna för uppsikt.

Kultur- och fritidsnämndens ansvarsområden

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för stadens kultur- och fritidsverksamhet. Inom ramen för nämndens verksamhet finns konstförvaltning, museer och publika kulturmiljöer, föreställningar och evenemang, bibliotek samt kulturskola. Bidrag till föreningar och anläggningar samt lokaler för idrotts- och motionsverksamheten tillhandahålls. Mötesplatser erbjuder aktiviteter för ungdomar.

Mål och uppdrag

Kommunfullmäktige har i Solna stads verksamhetsplan och budget 2023 med inriktning för 2024-2025 beslutat om nämndmål och uppdrag för nämnderna.

Nämndmål

Kommunfullmäktiges beslutade mål för nämnden följs främst upp i delårsrapport per augusti och i årsredovisningen. Måluppfyllelsen för nämndmålen bedöms genom en sammanvägning av genomförda aktiviteter och relevanta mått. Målen bedöms enligt:

- Målet uppfylls i år
- Målet uppfylls till stor del i år
- Målet uppfylls delvis i år
- Målet uppfylls inte i år

En sammanfattning av bedömningarna för nämndmålen ser ut så här:

Nämndmål
● Kultur- och fritidsnämnden ska utveckla biblioteksaktiviteter för barn och ungdomar i nära samverkan med skolan med fokus på att stimulera barn och ungdomars läslust.
● Kultur- och fritidsnämnden ska möjliggöra för fler barn och ungdomar att delta i idrotts-, fritids- och kulturverksamhet i takt med att staden växer.
● Kultur- och fritidsnämnden ska säkerställa att lokaler och anläggningar för idrott, fritid och kultur används effektivt och utvecklas utifrån ett stadsövergripande perspektiv.
● Kultur- och fritidsnämndens verksamheter ska utvecklas i nära samverkan med Solnas kultur-, idrotts- och föreningsliv.

Kultur- och fritidsnämnden ska utveckla biblioteksaktiviteter för barn och ungdomar i nära samverkan med skolan med fokus på att stimulera barn och ungdomars läslust.

● Målet uppfylls i år

Biblioteket har erbjudit ett stort antal läsfrämjande aktiviteter för barn och unga. Sammantaget har cirka 8 500 barn och unga (0-18 år) deltagit i 545 läsfrämjande aktiviteter som anordnats av biblioteksverksamheten under året. Aktiviteterna har skett i biblioteksrummet, digitalt och ute i stadsmiljön. Av dessa aktiviteter har 220 varit särskilt riktade mot åldersgruppen 6-18 år och haft cirka 4 000 deltagare, vilket är fler än tidigare år. År 2022 genomfördes 207 aktiviteter med cirka 3 300 deltagare 6-18 år.

Antalet utlån av barn- och ungdomsmedier har ökat med cirka 11 procent i jämförelse med föregående år. Bakgrunden till detta är att vi lockar många familjer till bibliotekets verksamhet och aktiviteter.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelsen är:

- Cykelbiblioteket har varit på plats på många olika platser i Solnas stadsmiljö exempelvis i Hagaparken, Skytteholmsparken, Överjärva gård, Hagalund, Hagalundsparken, Olle Olsson museet, seniorboenden och förskolor runt om i Solna. Under sommaren erbjöds aktiviteter utomhus, såsom parksagostunder för föräldralediga, sagostunder, pysselverkstad, boktipsarstunder för olika målgrupper, teaterföreställning. Biblioteket erbjöd samtliga sommarfotbollsskolor besök och Apollon, AIK och Vasalunds fotbollsklubbar besöktes.
- Visningar, bokprat för förskolor och skolor har genomförts likaså aktiviteter och evenemang inom bibliotekets verksamhet. Inom projektet "Vår bokjury" har biblioteket samarbetat med skola och förskola och erbjudit bokprat och sagostunder och andra aktiviteter. Inom det nationella projektet Sommarboken har exempelvis författarbesök, kickoff, teater och avslutningsfest genomförts.
- Projektet "Bokstart", ett språknätverk finansierat av Kulturrådsbidrag, startade i mars och vänder sig till hemmavarande små barn i Hagalund. Bokstart är ett samarbetsprojekt som drivs ihop med Öppna förskolan i Hagalund.
- Biblioteket har genomfört flera olika aktiviteter för barn och unga med funktionsnedsättning, bland annat sångstunder och sagostunder med tecken som alternativ och kompletterande kommunikation (TAKK). Även bokprat för resursskolor har genomförts.
- Sagostunder på olika språk har hållits och aktiviteter kopplade till de nationella minoriteterna har anordnats samt en kulturdag där de fem minoriteterna uppmärksammades anordnades i oktober.

Kultur- och fritidsnämnden ska möjliggöra för fler barn och ungdomar att delta i idrotts-, fritids- och kulturverksamhet i takt med att staden växer.

● Målet uppfylls i år

Måluppfyllelsen mäts genom nyckeltal och beskrivningar av genomförda aktiviteter.

Solna ligger sedan många år i toppen bland landets alla kommuner sett till antal deltagartillfällen i idrottsföreningar ålder 7-20 år. Under året har drygt 600 000 tillfällen för aktivitetsstöd beviljats avseende barn och ungas föreningsaktiviteter, vilket är i nivå med föregående år.

Kulturskolan har under året haft 2 600 elever i sin verksamhet, vilket är något fler än förra året (2 558 elever, år 2022). Genom skolprojekt och öppen verksamhet under fritidstid nåddes cirka 750 elever. Under året gjordes 380 kortkurser.

Under året har mötesplatserna för unga haft ett snitt på 17 besökare per dag med öppethållande (gäller högstadieungdomar), vilket är något fler mot tidigare år då det var 16 besökare per dag. Fabrik 38 som riktar sig till gymnasieungdomar har i snitt haft 22 besökare per dag med öppethållande vilket är en liten minskning mot föregående års antal på 24 besökare per dag avseende helåret 2022. Variationerna är dock stora mellan mötesplatserna vilket också syns över tid. Just nu är mötesplatserna i norra Solna mest besökta.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Fritidsverksamheten, biblioteksverksamheten och kulturskolan har tillsammans med föreningslivet anordnat lov- och helgaktiviteter för barn och ungdomar med ambitionen att nå nya målgrupper. Fritidsverksamheten har haft extra öppethållande. Skidresa arrangerades med 45 deltagande ungdomar samt höstlovsresa till äventyrsbad med cirka 60 deltagande ungdomar.
- Sport & Lek har utökat sin utlåning av sport- och friluftstidningar i Skytteholmsparken och haft öppet varje dag under sommaren. I december öppnade utlåning av vinterutrustning vid Bergshamra IP.
- Satsningen på trygghets- och gemensamhetskapande aktiviteter i Hagalund har fortgått under året och varit mycket uppskattad. Framför allt kvällsfotboll med AIK fotboll, basket med AIK basket samt de extra aktiviteter som genomförts för gymnasieungdomar av Fabrik 38.
- Tre veckor med öppen kulturskoleverksamhet har erbjudits. Skolprojekt och öppen verksamhet under fritidstid når nya elever i skolan. Kortkurserna har utvecklats till ett bra komplement till terminskurser för att kunna möjliggöra för elever att prova på ett ämne en kortare tid till ett lägre pris.
- Kulturparken på Blomgatan, lockade under sommaren många barn och unga att testa på dans, skapande och musik. Totalt deltog cirka 450 barn och unga förutom sommarjobbarna. Tack vare samarbete med Region Stockholm och Kulturrådet, kunde 17 sommarjobbande ungdomar, utöver Solna stads fyra egna, erbjudas plats, vilket är betydligt fler än vanligt.

Kultur- och fritidsnämnden ska säkerställa att lokaler och anläggningar för idrott, fritid och kultur används effektivt och utvecklas utifrån ett stadsövergripande perspektiv.

 Målet uppfylls i år

Nämnden arbetar för att låta verksamheter samnyttja lokaler för effektivare användning av stadens samlade utbud av lokaler. Måluppfyllelsen mäts genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelsen är:

- Under året har ett dialogarbete genomförts kopplat till uppdraget kring det långsiktiga lokalbehovet hos stadens idrottsföreningar. Arbetet har skett i nära dialog med Solna Idrottsföreningars Samorganisation (SAM) och resultatet används framåt i planering och fortsatt arbete.
- Förbättring av information och kommunikation på solna.se kring bokningsbara kommunala lokaler för olika typer av arrangemang och evenemang. Bokningar som kan göras av privatpersoner, företag och föreningar.
- Flera nya idrottsplatser är under utveckling för att fler barn och unga ska kunna idrotta. Arbetet med den nya idrottsplatsen i Järvastaden pågår (tre fotbollsplaner för 7-, 9- och 11-spel). Arbetet pågår för att utveckla Vasalundshallen med fler idrottshallar för inomhusidrott. Även Skytteholms IP och Solnahallen ska rustas och utvecklas.
- Planering pågår för att utveckla Överjärva gård till ett friluftsmuseum. I samband med det ska bland annat ladugården och Gula villan rustas för olika ändamål. Samarbete med 4H pågår med målet att öppna en 4H-gård på platsen.
- Fritidsverksamheten arbetar löpande med att maximera nyttjandegraden på lokalerna. Fabrik 38 i

Hagalund samnyttjas med Jobbfabriken och hyrs även ut till lokala föreningar i området.

- Den nya verksamheten Etableringstrappan är lokaliserad i biblioteket i Solna centrum, för att samnyttja lokaler och resurser.

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter ska utvecklas i nära samverkan med Solnas kultur-, idrotts- och föreningsliv.

- Målet uppfylls i år

Måluppfyllelsen mäts genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter. Samarbetena med Solnas kultur-, idrotts- och föreningsliv är fortsatt starkt och har utvecklats under perioden.

Viktiga händelser som bidragit till måluppfyllelse är:

- Samarbete har skett med Solnas föreningsliv i genomförande av vissa aktiviteter under sommarlovet samt för att bemanna utlåningen av sport- och fritidsartiklar genom Sport & Lek.
- En *prova på dag* genomfördes i maj i Skytteholmsparken där ett femtontal föreningar deltog tillsammans med stadens verksamheter.
- Kvällsaktiviteter - Öppen idrott har genomförts på flera platser i Solna under året. Det är föreningslivet som svarat för öppna aktiviteter i Sunnanskolans idrottshall samt i Vasalundshallen, Skytteholmskolans och Ulriksdalsskolans idrottshallar.
- I Hagalund genomfördes trygghets- och gemensamhetskapande aktiviteter tillsammans med föreningslivet.
- Nationaldagsfirandet *Operan i Haga* genomfördes i samarbete med Kungliga Operan och Ståthållarämbetet. Evenemanget hade en rekordpublik.
- *Pep-dagen* i Hagaparken arrangerades i samarbete med Generation Pep, Kungl. Hovstaterna, AIK Friidrott och Bara Vanlig.
- Gårdsdagar har arrangerats på Överjärva gård i nära samarbete med kultur- och föreningsliv.
- Planering för att utveckla Överjärva gård till ett friluftsmuseum pågår och under året har nämnden fattat beslut om programarbetet.

Uppdrag

Kommunfullmäktiges beslutade uppdrag för nämnden följs främst upp i delårsrapport per augusti och i årsredovisningen. Status för uppdragen bedöms enligt:

- ✓ Uppdraget är slutfört
- ▶ Uppdraget pågår enligt plan
- ⏸ Uppdraget pågår med avvikelse
- ! Uppdraget avbrutet eller har inte startat.

Uppdrag
✓ Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att i samarbete med Solnas idrottsföreningar inventera idrottsföreningarnas långsiktiga lokalbehov.

Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att i samarbete med Solnas idrottsföreningar inventera idrottsföreningarnas långsiktiga lokalbehov.

✓ Uppdraget är slutfört.

Under året har ett dialogarbete genomförts kopplat till det långsiktiga lokalbehovet hos stadens idrottsföreningar. Arbetet har skett i nära dialog med Solna Idrottsföreningars Samorganisation (SAM) och resultatet används framåt i planering och fortsatt arbete. Uppdraget är slutfört.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Kultur- och fritidsnämndens nettokostnader uppgick till -171,1 mkr, vilket är en ökning med 21,7 mkr (14,5 %) jämfört med föregående år. Förändringen förklaras huvudsakligen av högre lokalkostnader än förra året vilka ökat med 13,6 mkr (15,9 %). Det är framför allt tillskottet av den nya simhallen som bidrar till detta. Även energikostnaderna är högre på grund av fler objekt samt högre priser.

Årets underskott uppgick till -2,3 mkr, vilket till största del förklaras av högre kostnader för energi, städ, reparations- och underhållskostnader inom idrottsanläggningar. Underhållsbehovet har varit stort under året och priserna på energi högre än förväntat. Även kostnader för slutgiltigt iordningsställande av simhallen var högre än förväntat.

Alla verksamheter förutom idrottsanläggningar och bibliotek visar överskott. Personalkostnaderna visar sammantaget ett överskott på 1,9 mkr. Detta beror framför allt på vakanser inom fritidsverksamheten samt lägre behov av personal på Överjärva gård än beräknat.

Intäkterna var sammanlagt 6,5 mkr högre än budget. Det är främst hyresintäkter från idrottsföreningar samt elevavgifter från kulturskolan som blivit högre än budgeterat. Även försäljningen inom caféverksamhet på Överjärva gård har blivit högre än förväntat.

Resultaträkning (mkr)	2023	2022	% 23/22	Budget- avvikelse	Årsbudget	Årsprognos	Prognos- avvikelse
Taxor och avgifter	6,6	7,5		1,3	5,3	7,0	1,7
Hyror och arrenden	15,7	15,4		2,7	13,0	14,0	1,0
Bidrag	2,9	2,9		0,9	2,0	3,4	1,4
Försäljning av verksamhet	2,7	3,5		0,7	2,0	1,9	-0,1
Övriga intäkter	1,5	0,5		1,0	0,5	0,7	0,2
Summa intäkter	29,3	29,9	-1,7 %	6,6	22,8	27,0	4,2
Personalkostnader	-62,8	-59,6		1,9	-64,7	-64,0	0,7
Köp av verksamhet/tjänster	-8,7	-6,5		0,0	-8,8	-8,8	0,0
Lokalkostnader	-99,2	-85,6		-6,7	-92,5	-100,4	-7,9
Kapitalkostnader	-5,7	-5,5		-0,4	-5,3	-5,3	0,0
Övriga kostnader	-24,0	-22,1		-3,7	-20,3	-20,3	0,0
Summa kostnader	-200,5	-179,4	11,8 %	-8,9	-191,6	-198,8	-7,2
Verksamhetens nettokostnader	-171,1	-149,5	14,5 %	-2,3	-168,8	-171,8	-3,0

Nämndens resultat blev 0,7 mkr bättre än helårsprognos i augusti, vilket beror på genomförda insatser för att spara energi samt att elpriset var lägre under hösten. Fritidsverksamheten har haft lägre personalkostnader än förväntat på grund av vakanser.

Investeringsredovisning

Nämndens investeringsutfall uppgick till 3,8 mkr, vilket är ett underskott på 0,6 mkr jämförelse med årets investeringsbudget. Avvikelsen förklaras av uppkomna behov av maskinrening i ishallen, en ismaskin, en linjeringsrobot samt högre kostnader för konstgräs Huvudstafältet.

De två största investeringarna är ismaskin för 1,5 mkr och nytt konstgräs Huvudsta IP för 1,3 mkr.

Investeringsredovisning (mkr)	2023	2022	Differens 23/22	Återstår av årsbudget	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Verksamhetens investeringar	3,8	7,0	-3,1	-0,6	3,2		

Väsentliga personalförhållanden

Kompetensutveckling

Under året har ett arbete pågått inom ramen för förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete med utbildningsinsatser för såväl ledningsgrupp som verksamheterna på temat *hot och våld i öppna verksamheter*. Inom fritidsverksamheten utarbetas en plan för att säkerställa kunskaper inom bland annat hot och våld, drogkunskap och första hjälpen. En verksamhetsanpassad utbildning i hot och våld har också tagits fram. Medarbetare på biblioteket har utbildats i tecken som alternativ och kompletterande kommunikation (TAKK). Utbildning i bemötande av barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) har också genomförts som en del i detta arbete. Medarbetarna inom drift och anläggning har gått utbildningar i idrottsförvaltning med fokus på is och konstgräs.

Kompetensförsörjning, lika rättigheter och möjligheter

Förvaltningen har ett medvetet arbetssätt att bygga kompetensförsörjningen genom att medverka till att låta medarbetare växa i ansvar och roller i organisationen. Alla vakanta tjänster har utlysts och kompetensbaserad rekrytering har använts som metod. Inom fritidsverksamheten arbetar förvaltningen för att fler medarbetare ska erbjudas högre tjänstgöringsgrad exempelvis genom samverkan med andra delar av staden eller inom den egna förvaltningen.

Medarbetarengagemang

Förvaltningens resultat gällande medarbetarengagemang (HME) är mycket gott. Samtliga avdelningar har under året analyserat resultatet från mätningen som genomfördes i slutet av 2022 och tagit fram avdelningsvisa handlingsplaner med specifika förbättringsområden. 2023 års mätning har förskjutits och kommer att genomföras våren 2024.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har över tid varit, och är fortsatt, låg på förvaltningen. Ett tydligt ledarskap med en nära dialog sker med medarbetarna genom strukturerade medarbetarsamtal, lönesamtal, planeringsdagar, arbetsplatsträffar och förvaltningens arbetsmiljökommitté. Alla medarbetare informeras om det upphandlade samtalsstödet som erbjuds i staden.

Periodutfall	2023	2022	Förändring
Antal anställda	149	131	18
- varav kvinnor	87	79	8
- varav män	62	52	10
Antal årsarbetare i snitt	124,7	109,6	15,1
Sjukfrånvaro, %	4,4	4,8	-0,4
Hållbart medarbetarengagemang-index (HME)	-	82,2	
Fotnoter:			
<i>Antal årsarbetare i snitt avser överenskommen sysselsättningsgrad.</i>			
<i>Sjukfrånvaron avser perioden 1 december 2022 till 30 november 2023.</i>			
<i>HME-undersökning genomförs vanligtvis varje höst. Höstens planerade undersökning kommer, på grund av omstrukturering hos leverantören, genomföras under våren 2024.</i>			

Tvärsektoriella frågor

Solna stad har väl utvecklade metoder för att arbeta med de tvärsektoriella frågorna; internationellt arbete, likabehandlingsarbete samt strategiskt miljö- och klimatarbete. Kommunstyrelsen, kommittéer och råd skapar tillsammans med stadsledningsförvaltningen förutsättningar för arbetet bland annat genom styrdokument, kunskapsuppbyggnad, erfarenhetsutbyte och samarbete. Nämnderna har uppdraget att använda de tvärsektoriella perspektiven för att utveckla den egna verksamheten och stödja nämndens måluppfyllelse. Det tvärsektoriella arbetet följs upp i delårsrapport och årsredovisning.

Internationellt

Nämndens internationella arbete används som metod för verksamhets- och kvalitetsutveckling samt för att rusta barn och unga för en framtid i en värld med täta kontakter över nations- och kulturgränser. Nedan beskrivs det huvudsakliga internationella arbetet under året.

Långsiktiga relationer – framgångsfaktor i internationellt arbete

Medarbetare inom fritidsverksamheten samt enheten för näringsliv och arbetsmarknad har under året genomfört

en studieresa till vänorten Norde Follo i Norge. Syftet med resan var att utbyta erfarenheter och ta del av den norska kommunens arbete inom bland annat fritid för unga, jobb för unga, arbetsmarknadsinsatser och näringslivsarbete. Studieresan var en del i ett gemensamt projekt och utbyte där representanter från Nordre Follo genomförde motsvarande besök i Solna under hösten.

Fokus på verksamhets- och kvalitetsutveckling

Inom ramen för Kulturrådets nya projekt, Läsfrämjandelyftet, har biblioteksverksamheten beviljats medel och genomförde under året ett internationellt erfarenhetsutbyte med bibliotek i Oslo, Norge. Syftet var att ta del av framgångsrika exempel på arbete för att främja läsning bland barn och unga. Genom biblioteksbesöken hämtades inspiration kring såväl arbetssätt som aktiviteter för barn och unga.

Aktiviteterna bidrar till nämndens mål att fler ungdomar ska kunna delta i idrotts-, fritids och kulturverksamhet samt att nämndens verksamheter ska utvecklas i nära samverkan med Solnas idrotts-, fritids- och kulturliv.

Likabehandling

Nämndens likabehandlingsarbete syftar till att utveckla nämndens verksamhet och dess kvalitet samt att säkra likvärdigt bemötande och likvärdig service. Aktiviteter som genomförs inom området likabehandling ska bidra till att uppfylla det övergripande målet "Solna stad ska vara en stad som kännetecknas av mångfald, kreativitet och upplevelser" samt nämndens mål att möjliggöra för fler barn och ungdomar att delta i idrotts-, fritids- och kulturverksamhet.

Fokus på likvärdig service och bemötande

Under året har biblioteksverksamheten fortsatt sitt betydelsefulla arbete och vidareutvecklat sitt programutbud för barn, unga och vuxna med funktionsvariation. Genom stadens likabehandlingsbidrag, som ska stödja och främja inkludering, har verksamheten lagt särskild vikt vid att stärka de nationella minoritetsspråken inom biblioteksområdet, med en särskild inriktning på finska. Detta arbete reflekterar verksamhetens engagemang för att främja språklig mångfald och tillgänglighet för alla medborgare. En annan prioriterad insats för biblioteksverksamheten har varit att fortsätta att arbeta i linje med den årliga HBTQI-planeringen, med fokus på att främja jämlikhet och inkludering. Verksamheten har också inriktat sig på att lyfta fram barnkonventionen och därigenom stärka barns rättigheter och välmående. Solnas bibliotek är även romsk läsambassad på uppdrag av Kulturrådet och lyfter därigenom fram det romska språket.

För att föreningar ska beviljas bidrag för kulturprojekt eller föreningsbidrag ställer nämnden krav på att de följer en likabehandlingsplan. Den konst som finns utplacerad i stadens verksamheter ska roteras till nya platser bland annat utifrån ett likabehandlings- och representationsperspektiv.

Fokus på tillgänglighet, värdegrund och förhållningssätt

Fritidsverksamheten har under året arbetat med att ta fram en gemensam plan för hur verksamheten kan arbeta med normkritiskt förhållningssätt, etik för fritidsledarskap, barnkonventionen samt diskrimineringsgrunderna. Arbetet skapar förutsättningar för att ge god service och ett gott bemötande såväl internt som i våra utåtriktade verksamheter. Varje mötesplats ska möjliggöra för ungdomar att nå inflytande och delaktighet i verksamheten.

Miljö och klimat

Nämndens miljöarbete utgår från den av kommunfullmäktige antagna miljöpolicyen med tillhörande strategier samt nämndens nämndmål. Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom miljöområdet under året utifrån miljöpolicyens fokusområden.

Effektiv resursanvändning

För att förbättra energieffektiviteten på stadens anläggningar har åtgärder genomförts som innefattar att byta ut befintlig belysning till energieffektiva LED-lampor. Dessa åtgärder bidrar till minskade driftskostnader på anläggningarna.

För att främja hållbarhet inom nämndens fordonsflotta ska fossilfria alternativ inkluderas i nya leasingavtal för bilar. Genom att välja dessa alternativ bidrar nämnden till att minska utsläppen av växthusgaser. Inom biblioteksverksamheten har verksamheten kartlagt användandet och behovet av biltransporter samt arbetat för att öka användandet av elcykel.

Nämnden har vidtagit och fortsätter att vidta åtgärder och ställa höga krav när det gäller hanteringen av granulat i stadens konstgräsplaner. Fokus ligger på att återbruka befintligt granulat för att minska avfallsmängden och främja en hållbar hantering av resurser. När det är dags att byta ut konstgräset på stadens planer, ska befintligt granulat återanvändas. Genom återanvändning minskas avfallsmängden och minimerar behovet av att införskaffa

nytt granulat.

I stadens större anläggningar som hanterar köldmedier är alla utom ishall 1 klimatneutrala, denna kylmaskin ligger i planeringen att bytas under sommaren 2024.

Hållbar stadsutveckling

Under året avslutades projektet att testa miljövänliga ifyllnadsmaterial på fotbollsplaner på testanläggningen vid Råstasjöns IP, som pågått tillsammans med Stockholms fotbollförbund sedan år 2021. Testbäddarna har varit de första i världen där spelare fått vara med och testa framtidens underlag för konstgräsplaner. Projektet ska utvärderas och resultatet presenteras. Insikter och lärdomar som projektet har genererat ska ytterligare förbättra framtidens miljöprestanda och främja en hållbar utveckling.

På biblioteket har programverksamhet inom klimatområdet prioriteras under året, bland annat uppmärksammas Earth hour med program för förskolan.

Förväntad utveckling

Solna är en stad med ett brett och framgångsrikt idrotts-, fritids- och kulturliv, som ofta får positiva omdömen. Kultur- och fritidsnämndens verksamheter bidrar till detta goda resultat. Genom att kontinuerligt utveckla verksamheter och anläggningar kan nya målgrupper nås och utbudet breddas.

Stadens mötesplatser för unga ska fortsätta att utvecklas för att främja social hållbarhet och trygghet genom att erbjuda attraktiva och meningsfulla fritidsaktiviteter. Genom förebyggande arbete med stadens unga kan nämnden bidra till att undvika eller minimera riskfaktorer och i stället främja positiva och hälsosamma beteenden. Det handlar om att skapa en trygg och stödjande miljö, erbjuda meningsfulla fritidsaktiviteter, bygga relationer och visa på goda förebilder samt tillhandahålla resurser och stöd. Nämndens befintliga lovverksamhet ska under 2024 kompletteras med platser på sommarkollo i skärgården.

Nämnden ska bidra med aktivering och aktiviteter på platser i staden som bedöms behöva extra insatser och resurser för att öka trivsel och stärka tryggheten. Under 2024 förstärks fritidens verksamhet med fyra fritidslotsar som tillsammans med socialnämndens tillsättning av fältassistenter, blir en viktig del i stadens förebyggande arbete. Trygghetsarbetet ska bedrivas i nära samverkan med stadens övriga nämnder, polis, föreningsliv, näringsliv och civilsamhälle.

Nämnden ska bidra till att sänka tröskeln till motion och rörelse. Fritidsbiblioteket ska under 2024 utvecklas och bli en värdefull resurs som bidrar till att sänka trösklar för motion samt som främjar hälsa och välbefinnande. Fritidsbiblioteket uppmuntrar också till återbruk.

I takt med att staden växer och för att möta behoven hos invånare och idrottsföreningar, ska stadens idrottsanläggningar utvecklas och förbättras. Nämnden kommer att bidra till kommunstyrelsens arbete med att ta fram förslag på hur stadens idrottsanläggningar kan utvecklas, med särskilt fokus på Vasalundshallen, Huvudstafältet, Skytteholms IP och Solnahallen. Arbetet och utvecklingen ska ske i dialog med föreningslivet. I den växande stadsdelen Järvastaden pågår anläggningen av en ny idrottsplats som öppnar under hösten 2024 med tre fotbollsplaner för sju-, nio- respektive elvamannalag. Den nya idrottsplatsen blir stadens näst största fotbollsanläggning efter Skytteholms IP och kommer att ge ett tillskott på över 10 000 träningstimmar per år för Solnas skolelever och föreningsliv.

Kulturskolan har en viktig roll för alla Solnas barn och unga och ska bedriva verksamhet i ändamålsenliga lokaler runt om i Solna. Under 2024 ska en Kulturskoleplan tas fram och fler barn och unga få möjlighet att ta del av verksamheten genom att fler kurser ska erbjudas under året.

Konsten i Solna ska bidra till att öka den sociala hållbarheten genom att ge platser i staden karaktär, identitet och verka för inkludering samt vara trygghetsskapande. Konsten i Solna ska möjliggöra för konstnärligt medskapande i de offentliga rummen för ökad delaktighet och kreativitet hos Solnaborna.

Biblioteksverksamhet ska fortsätta att utvecklas för att bli än mer tillgänglig och inkluderande i hela Solna. Biblioteket som mötesplats ska också fortsätta att utvecklas genom samarbeten och synergier med andra verksamheter och förvaltningar i staden.

Konkurrensutsättning

Uppföljning av genomförda upphandlingar

Verksamhetsområde / Avtal	Uppföljning
Samordnad upphandling av bibliotekssystem	Förlängning av avtal
PlayAlong	Nytt avtal med befintlig leverantör
Ramavtal konstgräs	Upphandling genomförd
Drift av Solna simhall, Huvudstabadet och Svedenbadet	Upphandling genomförd. Nytt avtal gäller från 1 april 2024.

Avtalsuppföljning

Uppföljning av nämndens avtal sker löpande enligt checklista för området. Inga avvikelser har framkommit under året.

Intern kontroll

En god intern kontroll bidrar till att säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt, kostnadseffektivt och säkert, med medborgarnas bästa för ögonen. Syftet är att säkra en effektiv förvaltning och att undvika allvarliga fel. I praktiken handlar det om att ha ordning och reda, veta att det som ska göras blir gjort och att det sker på ett bra och säkert sätt.

I enlighet med kultur- och fritidsnämndens internkontrollplan har verksamheten genomfört ett antal kontrollmoment av hur nämndens riktlinjer och rutiner följs inom olika arbetsområden. Resultatet av genomförda kontroller visar att inga väsentliga avvikelser upptäckts. Kontroller och identifierade åtgärder redovisas nedan.

Uppföljning av internkontrollplan

Kategori, intern kontroll	Process/Rutin	Kontrollmoment	Resultat av kontrollmoment
Styrning	Delegationsordning	Kontroll av att delegationsordningen efterlevs	● Ingen eller försumbar avvikelse Kontrollmomentet sker vid varje fattat beslut, genom kontroll mot delegationsordningen. Efter kontroll konstateras att inga delegationsbeslut har fattats på felaktiga grunder. Rutinerna fungerar väl och det finns inget behov av åtgärd.
Ekonomi	Kassahantering	Stickprovskontroller av kassarutiner	● Ingen eller försumbar avvikelse Månatlig redovisning och kontroll har genomförts. Inga redovisningsmässiga avvikelser har hittats.
Verksamhet sprocesser	Uppföljning av privat- och föreningsdriven verksamhet samt föreningsbidragen	Uppföljning av entreprenadernas verksamheter och resultat enligt avtal. Göra en fördjupad granskning av inkomsten redovisning från några föreningar	● Ingen eller försumbar avvikelse Granskning av efterfrågad redovisning för föregående verksamhetsår har genomförts på tre föreningar med olika inriktning. Två föreningar har granskats utan anmärkning. För en förening saknas viss redovisning. Komplettering har begärts in, och framtida ekonomiskt stöd har villkorats av korrekt rapportering till staden.